

de oostendse regio in w.o. II

(deel 8)

door André ASSELOOS

Wellington bommenwerper

2/3 september 1941 : Wellington stort in zee na luchtaanval op Oostende.

Kort Engels verslag : Minor Operations : 10 Wellingtons and Whitleys to Ostend. 1 Wellington lost.

Spring- en brandbommen vielen te Raversijde, enkele bommen te Westende-Lombardsijde, ook te Oostende op het strand vóór het Kursaal, te Mariakerke aan het Hotel Alfa en aan de Blauwe Sluis (geen slachtoffers).

De Wellingtonbommenwerpers, die aan deze aanval deelnamen, behoorden tot de 218° R.A.F. (Gold Coast) Squadron (codeletters HA) en waren van hun basis Marham-Norfolk opgestegen. Hetzelfde 218° Squadron bombardeerde ook reeds tijdens de oorlog 1914-18 Oostende en dit op 11 juni 1918.

Na de aanval van 2/3 september 1941 verlieten de vliegtuigen de Belgische kust, maar een der Wellingtons werd door het luchtdoelgeschut zwaar geraakt waarbij één van de twee motoren uitviel.

Het toestel vloog op de resterende motor moeizaam verder, maar het verloor steeds maar hoogte. De bevelvoerder, een squadron leader (wiens naam mij onbekend is), had als co-piloot Terence HELFER, die zijn eerste vlucht mee maakte. Tenslotte beval de squadron leader alles uit het vliegtuig te gooien dat maar mogelijk was : mitrailleurs, munitie enz. Maar het hielp niet, ze waren nu zo laag boven de zee, dat ze te laag waren om er met hun valscherm nog uit te springen. Tenslotte stortte het toestel op de wateroppervlakte neer, een vleugel brak af. Gelukkig zonk de machine niet meteen. De gummiboot was ook uit het toestel geslingerd en na heel wat gemaneuvreer kon de bemanning er toch in plaats nemen. Vier dagen zwalpten zij rond op zee voordat zij, totaal uitgeput maar gered de kust te Margate bereikten.

Bronnen : 1° Bomber Command War Diaries, 2° Bomber Squadrons of the RAF, 3° Rapportboek van Clausing, Luchtb. Oostende, 4° Boek "Agenten an Bord".

27 oktober 1941 : Hurricane afgeschoten te Bredene - Duinen.

In de morgen zijn 8 jachttoestellen Hurricanes van het 615° Squadron (codeletters KW) van hun basis MANSTON in Engeland opgestegen met bestemming Oostende, dat zij even na 9 uur bereiken. Het afweergeschut is zeer hevig, zij worden omgeven door een vuurgordijn. In scheervlucht mitrailerden ze de scheepswerven "Beliard-Christon".

Zeven toestellen vallen om 9.10 uur het chemisch bedrijf "Union Chimique Solvay" aan. Eén toestel met als piloot de Fransman SCITIVAUX neemt de gas-ketel met zijn boordwapens onder vuur en zet deze in brand. Eén van de acht toestellen, met aan het stuur de flying officer Claude STRICKLAND, valt op zeer lage hoogte om 9.15 uur de tram aan van de lijn Oostende - De Haan, op dewelke zich veel Duitse matrozen bevinden, aan de halte Hippodroom. Vele Duitsers van de Kriegsmarine deden dienst te Oostende, maar overnachtten in De Haan en deden dagelijks dit traject heen en terug.

Door het Duitse luchtafweer (FLAK) wordt de Hurricane serienummer Z3826 getroffen, raakt met een vleugel een trampaal en stort neer op de Koninklijke Baan op de grenslijn Bredene-Klemskerke. Zo komt piloot C.D. STRICKLAND aan zijn einde. Hij ligt begraven op het gemeentekerkhof te Bredene.

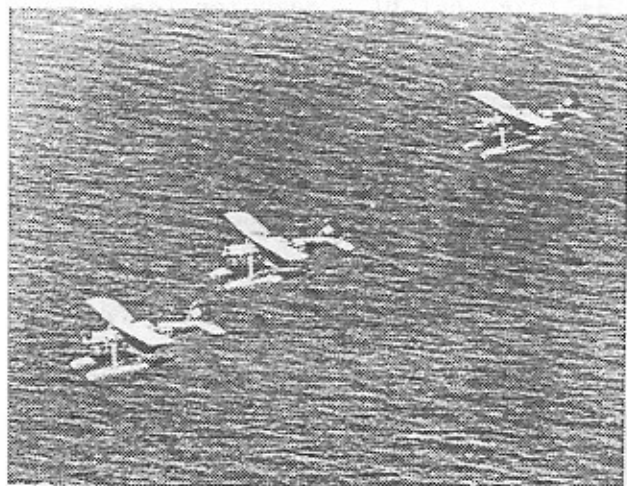
Ten jare negentien honderd een-en-veertig, den negen en twintigsten Oktober
_____ , ten negen ure voormiddag, vóór Ons, Zwaenepoel
André, Burgermeester _____ ambtenaar
van den Burgerlijken Stand der gemeente Bredene, provincie West-Vlaanderen,
zijn verschenen: Verleht Berni, oud drie en dertig jaar, politie commissaris
en Janssens Jacques, oud negen en dertig jaar, agens der bevelvoering
bieden worden te Bredene, op een hoedruimanter noch geboren van de
overledene, die ons hebben verklaard dat op zeven en twintigsten dagen
ten negen ure in de morgen, Lohien te Brughe van Maria: Jansen, overleden ge-
worden word: Strickland C.D. piloot-officier bij de Royal Air Force zonder
verdere burgerlijke verblijfsgegevens, zijnde soldaat en dertig tot dertig jaar oud,
verongelukt met een schied vliegtuig alle persoonlijke stukken, geld en persoonlijke
voorwerpen te worden door de bezettende Overheid in besit en mede genomen.
Hoeft lijk werd begraven op het kerkhof van Bredene-dorp in het graf nr. 517.
Na ons van voormeld overlijden verzekerd te hebben, hebben wij er dadelijk ten gemeentehuize
akte van opgemaakt. En na voorlezing aan de verklaarders, hebben wij geteekend.

Janssens Zwaenepoel

Akte van overlijden
N° 69.

Overlijdensakte van piloot C. Strickland, opgemaakt door de burgemeester van Bredene, André Zwaenepoel op 29/10/1941 met de vermelding dat alle identiteitsstukken en persoonlijke voorwerpen door de bezettende overheid werden meegenomen.

van
Strickland
C. D.
Engelsch vlieger

Duitse watervliegtuigen type Heinkel 59 S, met de Spuikom te Oostende als basis.

Om 9.30 uur vallen zijn collega's de WATERVLIEGTUIGBASIS (SPUIKOM) van de Luftwaffe aan.

Volgens de Duitse bronnen werden twee watervliegtuigen *Heinkel 59S* getroffen.

De beste vriend van de gesneuvelde piloot Strickland, de bekende Franse piloot René MOUCHOTTE, noteert in zijn carnets dat er drie watervliegtuigen in brand werden geschoten.

Deze Franse piloot zou later, nl. op 27 aug. 1943 boven zee worden neergeschoten door Duitse *Fackelwulf* jachtvliegtuigen tijdens een escortevlucht van Amerikaanse vliegende vestingen op een bos nabij St. Omer, waar een vijandelijke tankeenheid was gesignaleerd.

Commandant René Mouchotte, gefotografeerd op 27 aug. 1943, twintig minuten vóór zijn daad.

Op 3 september 1943, dus een week nadat hij werd neergeschoten, vinden Duitse wachtposten op het strand te Westende ter hoogte van het Hotel Belle Vue het lijk van commandant René MOUCHOTTE D.F.C. (Distinguished Flying Cross). Hij werd begraven te Middelkerke, slechts enkele km verwijderd van Claude Strickland, zijn vriend.

Op 3 nov. 1949 werd commandant Mouchotte ontgraven en overgebracht naar het kerkhof Père Lachaise te Parijs.

Van de acht Hurricanes die Oostende aanvielen keerden er twee niet terug op hun basis : Fl/off Claude STRICKLAND en sgt POTTS.

Het Duits KRIEGSTAGEBUCH Höhere Kdo XXXVII A.K. - 306. Infanterie Division, Hauptmann ALTHAUSEN meldt :

9.10 Uhr : Angriff von 7 feindlichen Jägern im Tiefflug (Ned. scheervlucht) auf Benzolfabrik bei Zandvoorde. Gaskessel brennt. Löscharbeiten in Gange.

9.15 Uhr : Angriff eines feindlichen Jägers im Tiefflug auf Strassenbahnhaltestelle Hippodrom, Linie Oostende-De Haan. Maschine 200 m. südwestlich Flakberg abgestürzt. Pilot tot. Abschuss waarschijnlijk durch 3/MG-Btl 17. Verluſte : bei Strassenbahninsassen (Ned. vert. inzittenden van de tram) 1 Mann tot (Marine), 6 Mann verwundet (Marine), 1 Ziviliſt verwundet.

9.30 Uhr : Angriff mehrerer feindlichen Jäger im Tiefflug auf Seenotflughafen Oostende. 2 Wasserflugzeuge zerstört. Verluſte 1 Flieger und 1 Posten ſchwer verwundet.

9.40 Uhr : 500 m. westlich der Westmole (Ned. vert. Westerſtaketsel) Oostende 4 feindliche Flugzeuge durch Flak bekämpft. 1 Maschine im Sturzflug mit Rauchtwicklung in See gegangen. Ueber Pilot nichts bekannt.

De piloot waarvan hier sprake is vermoedelijk Sgt piloot POTTS. Of hij met zijn vliegtuig in zee is omgekomen of gered werd, is mij niet bekend. Hij heeft in ieder geval geen gekend graf in België op zijn naam.

Wat de Duitse verliezen betreft, heb ik het volgende kunnen achterhalen. De gedode marinier op de tram aan de tramhalte Hippodroom was Kurt MARZI, matroos Korps 5251/41 S (° 11/12/1923). Hij werd begraven te Oostende en later ontgraven en overgebracht naar het Duits Militair Kerkhof te Lommel, in Blok 53, graf 70.

Een tweede slachtoffer op de tram was Fritz WITT (° 1/4/1922), Korps 3160/41 S, Gefreiter (N.: soldaat 1° klasse), begraven te Oostende en later ontgraven en overgebracht naar Lommel in Blok 53, graf 135.

R.A.F. swoop on Ostend: seaplane base shot up

HURRICANES, flying to Ostend yesterday through rain, shot up the seaplane base, destroyed two Heinkel 59s at their moorings, blew up a bolder and attacked a factory and barges.

The pilots took the seaplane base by surprise.

A FREE FRENCH flier silenced two gunposts, while an He. 59 on the slipways was damaged.

Then two moored seaplanes were hit, and a sergeant-pilot reports that he saw one "literally disintegrate": the French pilot saw the other on fire.

A SOUTH AFRICAN silenced a gunpost near the hangars which was still firing at our men.

THE FRENCH pilot then went inland and destroyed the gasholder.

AN AUSTRALIAN pilot shot up the barges and the factory, then silenced another gunpost.

AN EAGLE pilot got two Me.109s after being separated from fellow-pilots near Dunkirk.

He saw six Mes. 500 feet above ground and dived on them—alone. In a matter of seconds one had blown up, another had dived into the ground.

A convoy off the Dutch coast was also attacked. Two Blenheims and nine of our fighters are missing from the day's operations, in which total German losses were two seaplanes, two bombers and three Mes.

Artikel in de Engelse krant "Daily Express" van 28/10/1941.

(INBEL NC WO II)

Een derde dode viel aan de watervliegtuigbasis (SPUIKOM). Het betrof August HELZER (° 1/10/1905), Luftwaffe Bau Kp 61/VI, ook begraven te Oostende en later ontgraven en overgebracht naar Lommel in Blok 63, graf 35.

Het is mogelijk, dat van de zwaargewonden er nadien nog overleden zijn, maar dat is mij tot heden onbekend.

Bronnen :

1. Documentatiecentrum II° W.O. Leuvenseplein te Brussel;
2. Carnets de René MOUCHOTTE;
3. Kriegstagebuch Höhere Kdo XXXVII AK;
4. Dagblad "Daily Express", 28/10/41;
5. Rapportboek CLAUSING van de Luchtbescherming Oostende;
6. Deutsches Soldatenfriedhof Lommel.

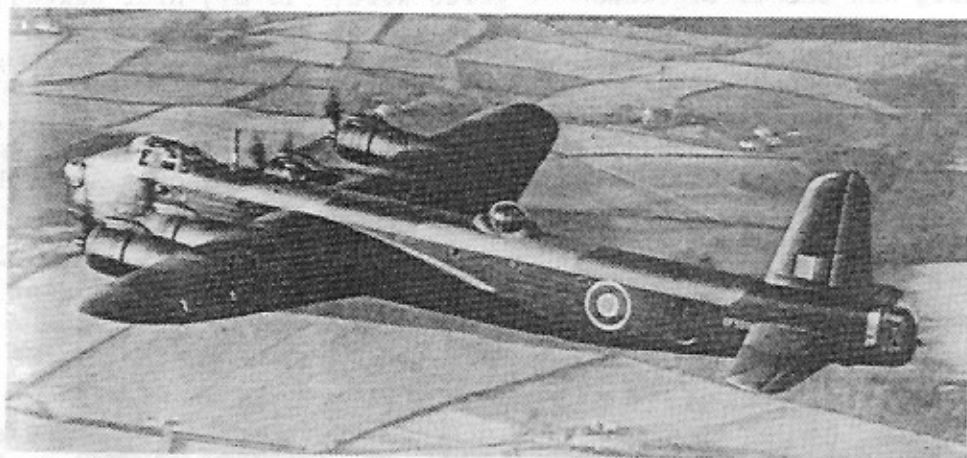
9/10 november 1941 : tweemotorige Hampdenbommenwerper stort neer te Roksem.

Kort Engels verslag : Minor operations : 9 aircrafts to Ostend, 1 Hampden lost from the Ostend raid.

Kriegstagebuch Höheres Kommando XXXVII - 306. Infanterie Division.
Am 9.11.41 um 22.00 Uhr stürzte bei Roksem (9 km südostwärts Ostende) ein zweimotoriger Englischer Bomber ab. Die Besatzung von 4 Mann ist tot, das Flugzeug zerstört. Bomben auf Snaeskerke, Raversijde (See), Ostduinkerke. Kein Personenschaden, 3 Häuser leicht beschädigt.

Het rapportboek Clausing L.B. Oostende vermeldt : "afweergeschut, om 21.46 uur vielen bommen op de Groenendijk Opex". Het is mij niet bekend, of het toestel door luchtafweer of door Duitse jagers werd neergeschoten. De tweemotorige bommenwerper van het Hampdentype behoorde tot het 408° ROYAL CANADIAN AIR FORCE (R.C.A.F. - R.A.F.) squadron met de codeletters E.Q. en was opgestegen van zijn basis SYERSTON in Engeland. De vierkoppige bemanning kwam bij de crash om. Werden begraven op het gemeentekerkhof te Westkerke :

1. Pilot officer J.C. WILSON (pilot) R.C.A.F., 27 jaar,
2. sgt D.F.W. NORTON (operator airgunner), 19jaar,
3. sgt E.B.T.B. ROBERTSON (observer), New Zealand Air Force, 29 jaar,
4. sgt D.V. MARKALL (operator air-gunner), 21 jaar.

Viermotorige Stirlingbommenwerper.

15/16 april 1942 : viermotorige Stirlingbommenwerper stort neer op het grondgebied Zandvoorde - Snaaskerke.

In de nacht van 15 op 16 april 1942 deed de RAF een aanval op de industriestad Dortmund. 152 vliegtuigen waren van hun basissen in Engeland opgestegen, daarvan 111 tweemotorige Wellingtons, 19 tweemotorige Hampdens, 7 tweemotorige Manchesters en 19 viermotorige zware Stirlings.

Slechts 88 machines hadden het doel aangevallen, 4 vliegtuigen gingen verloren, 3 Wellingtons en 1 Stirling. Deze Stirling van het 149° (East India) RAF squadron, met de codeletters OJ op de romp en met als basis MILDENHALL (Suffolk) in Engeland werd bij de terugreis neergeschoten.

Het toestel viel op het grondgebied Zandvoorde - Snaaskerke om 4.50 uur. De achtkoppige bemanning, die erg verminkt werd gevonden, kwam om. Zeven onder hen werden later naar Stene overgebracht, maar op bevel van de Duitsers vandaar naar de begraafplaats Stuiverstraat gebracht. Pilot officer M.L. FIELD werd maar op 23 april op die begraafplaats bijgezet, hij werd waarschijnlijk maar later gevonden. Verscheidene bemanningsleden van dit toestel werden toen als onbekend begraven. Na de bevrijding werden ze door de Britse bevoegde diensten geïdentificeerd. De bemanning bestond uit :

1. sgt S. BRIGGS (air-gunner), 27 jr.,	5. sgt C.V. PHILIPS (W.o.-airg.),
2. sgt E.A. KIRK flying eng.), 22 jr.,	6. pilot off. A.L. ELLIS (pilot),
3. P.S. BRUNSDON (observer), 24 jr.,	7. sgt N.C. HUTSON (airg.), 22 jr
4. pilot off. M.L. FIELD (pilot), 20 jr.,	8. sgt C. MOYNES (w.op. airg.).

Bronnen : Bomber Command War Diaries, Rapportboek Clausing L.B. Oostende en Bomber Squadrons of the R.A.F.

(wordt vervolgd)